

Etusivu>Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat>Varallisuussuhteet avioliitossa ja rekisteröidyssä parisuhteessa>Aviovarallisuussuhteet Aviovarallisuussuhteet

Italia

1 Onko tässä jäsenvaltiossa lakiin perustuva aviovarallisuusjärjestelmä? Mitä siinä säädetään?

Italian aviovarallisuusjärjestelmä perustuu puolisoitten omaisuuden yhteisyyteen (*comunione legale dei beni*). Siitä säädetään siviililain 177 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.

Yhteisomistuksen piiriin kuuluu omaisuus, jonka puoliset hankkivat joko yhdessä tai erikseen avioliiton aikana, lukuun ottamatta kummankin puolison henkilökohtaista omaisuutta.

Puolisoiden henkilökohtaista omaisuutta ovat seuraavat:

- 1) omaisuus, joka heillä oli ennen avioliiton solmimista;
- 2) omaisuus, jonka he ovat saaneet lahjoituksena tai perintönä avioliiton solmimisen jälkeen;
- 3) kummankin puolison yksinomaan henkilökohtaisessa käytössä oleva omaisuus;
- 4) omaisuus, joka liittyy puolison ammatin harjoittamiseen;
- 5) omaisuus, jonka puoliso on saanut vahingonkorvauksena tai eläkkeenä osittaisen tai täydellisen työkyvyttömyyden vuoksi;
- 6) omaisuus, joka on hankittu henkilökohtaisen omaisuuden luovutushinnalla tai siihen vaihtamalla, edellyttäen että tämä mainitaan nimenomaisesti hankinta-asiakirjassa.

Yhteisomistus kattaa myös seuraavat:

- 1) puolisoitten henkilökohtaisen omaisuuden tuotto, joka on saatu ja jota ei ole käytetty yhteisomistuksen purkautuessa;
- 2) kummankin puolison erillisestä toiminnastaan saamat tulot siltä osin kuin niitä ei ole käytetty yhteisomistuksen purkautuessa;
- 3) avioliiton aikana perustetut yritykset, joita puoliset ovat hallinneet yhdessä.

Yhteisen omaisuuden hallinnointi ja oikeus esittää siihen liittyviä asiakirjoja oikeudessa kuuluu molemmille puolisoille erikseen, kun taas erityishallintoon liittyvistä toimista he vastaavat yhdessä.

Yhteisomistuksen piiriin kuuluva omaisuus ja velat jaetaan puolisoitten kesken tasan.

2 Miten puoliset voivat järjestää aviovarallisuussuhteensa? Mitä muodollisia vaatimuksia tähän sovelletaan?

Puolisot voivat tehdä omaisuuden jakautumisesta edellä esitetystä poikkeavan sopimuksen, jonka on pätemättömyyden uhalla oltava julkinen asiakirja. Jos puoliset sopivat pitävänsä omaisuutensa erillisinä (*separazione dei beni*), tämä päätös voidaan mainita myös avioliittosopimuksessa.

Puolisot voivat sopia, että tietty kiinteä tai irtain omaisuus tai velkakirjat merkitään julkiseen rekisteriin ja siitä muodostetaan perheen toimeentulon turvaamiseen tarkoitettu rahasto (*fondo patrimoniale*, ks. siviililain 167 §).

Puolisot voivat muodostaa rahaston yhdessä, tai toinen puolisoista voi tehdä sen yksin, julkisella asiakirjalla. Myös kolmas osapuoli voi muodostaa tällaisen rahaston julkisella asiakirjalla tai testamentilla.

Rahaston omistus- ja hallinto-oikeuteen sovelletaan yhteisomistukseen sovellettavia sääntöjä (siviililain 168 §).

3 Onko aviovarallisuussuhteiden järjestämistä rajoitettu?

Puolisot eivät voi sopia yleispätevästi, että heidän kaikkiin varallisuussuhteisiinsa tai osaan niistä sovellettaisiin sellaista lakia tai käytäntöä, jota heihin ei muutoin sovelleta, vaan heidän on esitettävä konkreettisesti, mitä he ovat sopineet varallisuussuhteidensa sääntelystä (siviililain 161 §).

Kaikenlaiset myötäjäsopimukset ovat kuitenkin pätemättömiä (siviililain 166 a §).

Jos puoliset muuttavat yhteisomistukseen perustuvaa aviovarallisuusjärjestelmää sopimuksella, seuraavat omaisuuserät jäävät yhteisomistuksen ulkopuolelle:

- 1) yksinomaan henkilökohtaisessa käytössä oleva omaisuus;
- 2) ammatinharjoittamiseen liittyvä omaisuus;
- 3) vahingonkorvauksena saatu omaisuus;
- 4) osittaisen tai täydellisen työkyvyttömyyden vuoksi saatu eläke.

Sopimuksella ei ole mahdollista poiketa myöskään omaisuuden hoitoa ja puolisoitten yhtä suuria osuuksia koskevista säännöksistä.

4 Mitkä ovat avioeron, asumuseron tai avioliiton pätemättömäksi julistamisen oikeusvaikutukset aviovarallisuussuhteisiin?

Avioero, asumusero tai avioliiton pätemättömäksi julistaminen johtavat yhteisomistuksen purkamiseen.

5 Miten toisen puolison kuolema vaikuttaa aviovarallisuussuhteisiin?

Toisen puolison kuolema johtaa yhteisomistuksen purkautumiseen.

6 Millä viranomaisella on toimivalta ratkaista aviovarallisuussuhteita koskeva asia?

Toimivalta kuuluu oikeusviranomaisille yleisten oikeussääntöjen mukaisesti.

7 Miten aviovarallisuusjärjestelmä vaikuttaa puolison ja kolmansien osapuolten välisiin oikeussuhteisiin?

Yhteisomistuksen piiriin kuuluvasta omaisuudesta ei voida täyttää velvoitteita, joihin jompikumpi puoliso on sitoutunut ennen avioliiton solmimista tai jotka liittyvät puolisoitten avioliiton aikana saamiin lahjoihin ja perintöihin, jotka eivät kuulu yhteisomistuksen piiriin (siviililain 187 ja 188 §).

Yhteisomistuksen piiriin kuuluvasta omaisuudesta voidaan sen sijaan täyttää velvoitteet, jotka johtuvat tavanomaisesta omaisuudenhoidosta poikkeavista oikeustoimista, jotka jompikumpi puoliso on tehnyt avioliiton aikana ilman toisen puolison suostumusta, jos velkojien vaateita ei voida täyttää kyseisen puolison henkilökohtaisesta omaisuudesta (siviililain 189 §).

Jos yhteisomistuksen piiriin kuuluva omaisuus ei riitä velvoitteiden täyttämiseen, velkojat voivat vaatia saataviaan toissijaisesti kummankin puolison henkilökohtaisesta omaisuudesta siten, että velka jaetaan puolisoitten kesken tasan (siviililain 190 §).

8 Lyhyt kuvaus aviovarallisuuden jakautumisesta, mukaan lukien ositus, jako ja myynti, tässä jäsenvaltiossa.

Yhteisomistuksen piiriin kuuluva omaisuus ja velat jaetaan puolisoitten kesken tasan. Osituksesta vastaava tuomioistuimi voi myöntää toiselle puolisolle käyttöoikeuden osaan toiselle puolisolle kuuluvasta omaisuudesta lasten elatuksesta ja huoltajuudesta aiheutuvien tarpeiden perusteella (siviililain 194 §). Osituksen yhteydessä kummallakin puolisollla on oikeus ottaa itselleen irtain omaisuus, jonka hän omisti ennen yhteisomistuksen muodostumista tai jonka hän on yhteisomistuksen aikana saanut perintönä tai lahjana.

Jos ositettavaa irtainta omaisuutta ei löydy, puoliset voivat vaatia sen arvoa vastaavaa summaa, josta on esitettävänäyttö (ml. toteamalla omaisuuden yleisesti tunnettu arvo), paitsi jos omaisuuden häviäminen johtuu siitä, että se on kulunut tai tuhoutunut käytössä, tai muusta syystä, joka ei johdu toisesta puolisosta (siviililain 196 §).

9 Millä tavoin kiinteä omaisuus rekisteröidään ja mitä asiakirjoja tai tietoja siihen vaaditaan?

Kiinteän omaisuuden luovutusta koskevat sopimukset ja yleensä kaikki toimet, joilla kiinteän omaisuuden omistukseen liittyviä oikeuksia muodostetaan, siirretään tai muutetaan, on merkittävä kiinteistörekisteriin. Tästä säännöstä ei ole poikkeusta yhteisomistukseen sisältyvän kiinteän omaisuuden osalta. Rekisteröintiä hakevan on esitettävä kiinteistörekisteriviranomaiselle asiakirjan jäljennöksen lisäksi kahtena kappaleena ilmoitus, jossa on mainittava osapuolten aviovarallisuusjärjestelmä, jos he ovat naimisissa. Sovellettava järjestelmä käy ilmi puolisoitten asiakirjassa antamasta ilmoituksesta tai avioliittotodistuksen marginaaliin tehdystä siviilirekisteriviranomaisen merkinnästä.

Kiinteistörekisteriin on merkittävä myös muut aviovarallisuutta koskevat sopimukset, joilla esimerkiksi tietty toisen puolison henkilökohtainen kiinteä omaisuus sisällytetään yhteisomistuksen piiriin tai joilla kiinteästä omaisuudesta muodostetaan perheen toimeentulon turvaamiseen tarkoitettu rahasto (*fondo patrimoniale*).

Päivitetty viimeksi: 22/12/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.